

www.oljan.fo

Jan Müller

01 - 04 - 2012

Heimurin minni men møguleikarnir størri

"Heimurin er vorðin nógv minni, og harvið møguleikarnir nógv størri, og tí er tað avgerandi neyðugt, at pláss er fyri innovatióin og menning. Vit hava ongantíð meira enn í dag havt brúk fyri innovatióin, sum eru hugskot, førd út í lívið. Heimssamfelagið broytist hvønn dag, og okkara lítla samfelag má hugsa nýggjar hættir at fáa vælferðar-samfelagið at halda stand og gerast betur," segði borgarstjórin í Klaksvík, Gunvá við Keldu, tá hon setti og beyð vælkommin til Ársins íverksetaradag 2012 í Havn fríggjadagin. Hon segði - (Sí eisin myndafrásøgn frá Íverksetaradegnum) "Eg eri fegin um hendan heiðurin at hava fingið litið upp í hendur at seta henda dagin, sum burturav varpar ljós á íverksetaran. Hetta er fjórða árið, at Íverksetarahúsið skipar fyri hesum átaki at bjóða ein áhugaverdan dag, har vit líta inn í framtíðina og velja og heiðra ársins íverksetara. Í mai mánað í ár hevur Íverksetarahúsið ein rundan dag tá hevur húsið 5 ára stovningardag. Tað var 24. mai í 2007 á samkomu í býráðshøllini í Klaksvík, at fyrsta íverksetarahúsið í Føroyum alment varð tikið í nýtslu. Hetta var úrslit av einum hugskoti, sum byrjaði við, at Vinnulívsráðið í Klaksvík, saman við umboðum fyri Klaksvíkar Kommunu, tosaðu saman um tøvvin á íverksetan og umrøddu at seta á stovn íverksetarahús. Frá fyrsta degi av hava vit sæð, at landsmyndugleikarnir hava tikið væl undir við hugskotinum um eitt íverksetarahús. Tá ið hetta varð sett á stovn, vóru bæði Innlendismálaráðið og Vinnumálaráðið góðir við-spælarar. Eitt slíkt hús var neyðugt tá, og verður uppافتur meiri neyðugt í framtíðini, og vit mugu skilja týðningin av at flyta okkum í fremstu røð. Heimurin er vorðin nógv minni, og harvið møguleikarnir nógv størri, og tí er tað avgerandi neyðugt, at pláss er fyri innovatióin og menning. Vit hava ongantíð meira enn í dag havt brúk fyri innovatióin, sum eru hugskot, førd út í lívið. Heimssamfelagið broytist hvønn dag, og okkara lítla samfelag má hugsa nýggjar hættir at fáa vælferðar-

samfelagið at halda stand og gerast betur. Í okkara grannalondum hevir tað víst seg, at íverk-setarahúsuttan fyri tað almenna geva munandi betur úrslit enn almennir stovnar. Tí er frá almennari síðu valt at stuðla hesum íverksetarahúsum heldur enn at veksa um almennar stovnar. Hesi hús eiga tí at verða stuðlað beinleiðis. Hetta er eisini umráðandi í Føroyum, so vit kunnu virka fyri, at fólkini, sum standa fyri nýskap og endurnýggjan, velja at taka búgv okkara millum. Hetta er eitt aktiv fyri Føroyar. Okkara uppgáva er eisini at hugsa um tey, sum vaksa upp, at vit stuðla og eggja teimum at taka lut í vinnulívinum. Hetta hevir Íverksetarahúsið eisini havt í huga, tá ið tey hava lagt sítt virksemitilrættis, eitt nú við teimum sera væl eydnaðu kappingunum millum framhaldsskúla-næmingar, sum hevir verið nevnt íverksetara átakið SkúlaFM. Í Visjón 2015 stendur, at tá fer íverksetarin at kunna savna seg um hugskotið og at vinna pening, tí allar forðingar eru beindar av vegnum. Føroyar eru ein íverksetaradepil, sum dregur at sær fólk úr øllum heimi. Eisini stendur í visjónini um íverksetanarhugburðin, at Føroyar skulu mennast til at vera eitt áhugavert stað hjá virkisfúsum fólkum at byrja nýggja vinnu. Eitt fjøltáttað útbúgvingarverk skal vera ein virkin partur í at ala fram ein íverksetarhugburð í samfelagnum. Tað skal loysa seg at skapa sín egna vinnuveg, tí samstundis, sum íverksetarin tekur váða á seg, skulu útlitini til at vinna pening vera góð. Eg vil siga, at hetta er ein góður málsetningur, og at Íverksetarahúsið er ein liður í hesum, men framvegis liggur nógv arbeiði fyri framman at náa á mál. Ein íverkseti segði soleiðis. Eg haldi, at einasti háttur at fara undir egið virki, er at vera svangur uppá allar hugsandi mátar. Svangur eftir succes, at verða virðimettur, eftir vitan, eftir at vinna og ikki minst svangur eftir at síggja sín dreym at ganga út. So endaði hann við at siga, og eg trúgvi simpulten ikki uppá, at tú kanst læra hetta á Harvard. Í 2001 royndi eg sjálf júst hetta, eg fór í Norðoya Sparikassa og fekk eitt lán uppá kr. 300.000,- og byrjaði egið virki. Hetta var sanniliga ikki ein lætt uppgáva, men hetta var dreymurin. Fyrstu tíðina var lønin lág, eg skuldi leggja arbeiðið til rættis, skuldi framleiða vørna, skuldi selja vørna, skrivaði rokningar, eg var bókhaldari, eg kravdi pengarnar inn, eg var vaskikona og ornaði skrellið. Alt hetta mátti eg sjálf gera, áðrenn vit gjørdust fleiri í virkinum. Hetta var spennandi, og sum tíðin leið, so gjørdist lønin betri og betri og kundi eg gjalda lánið aftur. Ein ótrúliga strævin tíð, men so ómetaliga gevandi og eitt dreymastarv. Tit, sum sita her í dag, við slíkum dreymum - Tað er hart arbeiði, men vilja tit tað nógv, so er onki ómøguligt. Sum borgarstjóri í Klaksvík fegnist eg um, at ein slíkur stovnur sum Íverksetarahúsið liggur í okkara kommunu, sum kann viðvirka til at kveikja íverksetan og skapa menning kring alt landið ein landsstovnur, sum røkir allar Føroyar. Her hava bæði stýrið og stjórn fyri Íverksetarahúsið gjørt eitt gott og miðvíst arbeiði við átøkum á ymsum økjum og við tiltøkum, ið fevna um allar landspartar. Umráðandi er, at vit hugsa á landsplan, tí óansæð hvar húsið liggur, so er tað eitt aktiv fyri allar Føroyar, sum vit eisini síggja í tí virksemitilrættis, sum Íverksetarahúsið hevir staðið og stendur fyri. Eg vil takka nevndini, Kitty May Ellefsen sum forkvinnu, Óla Kristian á Torkilsheyggi, nevndarlimi, sum er eigari og stovnari av NAVIA, og sum í fjør varð kosin ársins íverkseti og

umboðnum tyri Bank Nordik, Bjarna Jørgensen, tyri dygdargott arbeiði við at styrkja Íverksetarahúsið. Eisini vil eg takka Rana Nolsøe, sum frá byrjan av hevur verið leiðari. Eg ynski tykkum øllum, sum eru komin her í dag, vælkomin, og vónandi fáa vit ein gevandi og hugnaligan dag saman. Við hesum orðum seti eg Ársins Íverksetaradag 2012."